

Zasada podejmowania decyzji

Laboratoria GIJHARS jako laboratoria urzędowe, działające w obszarze regulowanym prawnie, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin [...] przeprowadzają badania artykułów rolno-spożywczych m.in. na potrzeby kontroli jakości handlowej oraz oceny jakości handlowej. W celu spełnienia wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02, w oparciu o wyniki badań laboratoria dokonują stwierdzenia zgodności wyników badań z wymaganiami/ specyfikacjami uwzględniając przyjętą zasadę podejmowania decyzji.

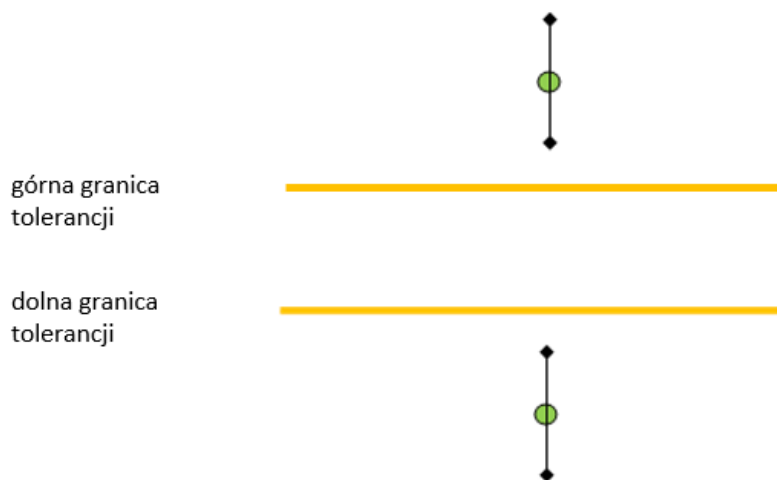
A – BADANIA ILOŚCIOWE

1. W przypadku gdy wynik badania po uwzględnieniu niepewności pomiaru znajduje się całkowicie w granicach tolerancji – wówczas laboratorium w sprawozdaniu z badań podaje, że próbka spełnia wymagania określone w przepisach prawa/specyfikacji, co zostało zilustrowane na rysunku nr 1.

Rysunek 1

2. W przypadku gdy wynik badania po uwzględnieniu niepewności pomiaru znajduje się całkowicie poniżej dolnej granicy tolerancji lub powyżej górnej granicy tolerancji – wówczas laboratorium w sprawozdaniu z badań podaje, że próbka nie spełnia wymagań określonych w przepisach prawa/specyfikacji, co zostało zilustrowane na rysunku nr 2.

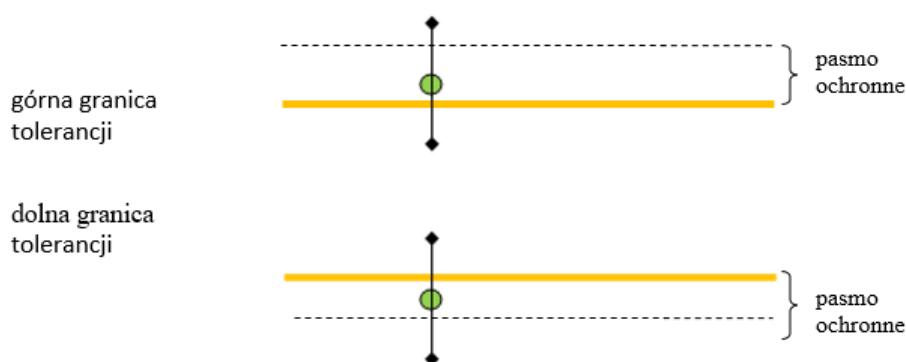
Rysunek 2

3. W przypadku gdy wynik badania znajduje się powyżej dolnej i/lub poniżej górnej wartości granicznej oraz górna lub dolna granica tolerancji znajduje się w przedziale ufności wyznaczonym niepewnością pomiarów – wówczas laboratorium w sprawozdaniu z badań podaje, że próbka spełnia wymagania określone w przepisach prawa/specyfikacji, co zostało zilustrowane na rysunku nr 3.

Rysunek 3

4. W przypadku gdy wynik badania znajduje się poniżej dolnej i/lub powyżej górnej wartości granicznej laboratorium stosuje pasmo ochronne na zewnątrz zakresu akceptacji o szerokości równej niepewności rozszerzonej. Zastosowanie takiego pasma ochronnego na zewnątrz wyniku z przepisu prawa, który nakazuje interpretować niejasności na korzyść przedsiębiorcy. Jeżeli wynik badania znajduje się w paśmie ochronnym laboratorium w sprawozdaniu z badań podaje, że próbka spełnia wymagania określone w przepisach prawa/specyfikacji, co zostało zilustrowane na rysunku nr 4.

Rysunek 4

Spośród powyższych czterech przypadków trzy dotyczą stwierdzenia zgodności z deklaracją (przypadki 1, 3 i 4), a jeden stwierdzenia niezgodności z deklaracją (przypadek 2). Laboratoria GIJHARS optymalizują ryzyko na korzyść przedsiębiorcy, tj. minimalizują ryzyko błędnego odrzucenia. Ryzyko błędnego odrzucenia dotyczy sytuacji przedstawionej w punkcie 2. Dzięki zastosowaniu pasma ochronnego skierowanego na zewnątrz ryzyko osiąga maksymalną wartość 2,28% w sytuacji, gdy zakres wyznaczony przez niepewność rozszerzoną przypisaną do wyniku jest niemal styczny z granicą tolerancji.

Ryzyko popełnienia błędu drugiego rodzaju (błędnej akceptacji) nie jest obliczane, gdyż jego skutki są znikome względem skutków popełnienia błędu pierwszego rodzaju (błędnego odrzucenia). Należy jednak wspomnieć, że najwyższa wartość tego ryzyka jest na granicy akceptacji, to jest gdy zakres wyznaczony przez niepewność rozszerzoną przypisaną do wyniku jest styczny od zewnątrz do granicy tolerancji. Wartości ryzyka popełnienia błędów pierwszego i drugiego rodzaju dla danego punktu zawsze sumują się do 100%. Najniższa wartość ryzyka błędnej akceptacji jest dla przypadku opisanego w punkcie 1. Wartość ta dąży do zera wraz ze spadkiem wartości stosunku niepewności rozszerzonej do szerokości zakresu tolerancji.

Przyjęta zasada podejmowania decyzji dotycząca zgodności z wymaganiami/specyfikacjami jest zgodna z zasadami określonymi w Ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców.

„Art. 10 [Zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy]

1. *Organ kieruje się w swoich działaniach zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że działa on zgodnie z prawem, uczciwie oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów.*

Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy.

Art. 11 [Zasada przyjaznej interpretacji przepisów]

1. Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść przedsiębiorcy, chyba że sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.”.

Z uzasadnienia do projektu w/w ustawy:

„Zasada rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy (art. 10 ust. 2 ustawy)

*Zasada ta ma zastosowanie w postępowaniach przed organami władzy publicznej, których przedmiotem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku (w tym np. kary pieniężnej) bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia (np. koncesji lub zezwolenia na działalność gospodarczą). Zasada ta **nakazuje organowi władzy publicznej przyjąć, że wątpliwości faktyczne, których nie dało się usunąć w toku postępowania, a które istnieją pomimo uprzedniego podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, rozstrzyga się na korzyść przedsiębiorcy.** Zasada ta została sformułowana w ustawie na wzór znanej z prawa karnego zasady *in dubio pro reo* i znajdzie zastosowanie w sytuacji, gdy po uprzednim przeprowadzeniu wszystkich dostępnych dowodów w dalszym ciągu będą istnieć w danej sprawie niejasności lub wątpliwości dotyczące obrazu stanu faktycznego sprawy. W takiej sytuacji niedające się usunąć wątpliwości natury faktycznej rozstrzygane będą na korzyść przedsiębiorcy. Stanowi to wyraz dbałości o właściwe rozłożenie przez prawodawcę ciężaru dowodu oraz skutków obiektywnej niemożności pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego.”*

B - BADANIA JAKOŚCIOWE

W przypadku badań jakościowych, gdzie nie ma zastosowania szacowanie wartości niepewności pomiaru, a jedynie określone są źródła niepewności, wynik porównuje się do wymagań określonych w przepisach prawa i/lub deklarowanych przez producenta.

Dla tych badań laboratorium stwierdza zgodność z wymaganiami z uwzględnieniem ryzyka na poziomie poniżej 2,28%.

Źródło: Z-1/PG-16, wydanie 3 z dnia 15.02.2021 r.